

Helse- og omsorgsdepartementet v/ Arild Øien
Postboks 8011 dep
0030 OSLO

Vår ref.:
(Bes oppgitt ved henvendelse)

Deres ref.:

Kristiansand, 16. mai 2007

HØRING - TILTAK MOT SPREDNING AV LEGIONELLA

Helse- og omsorgsdepartementet sender på høring forslag om tiltak mot spredning av Legionella, i form av endringer i kommunehelsetjenestelovens bestemmelser om miljørettet helsevern, et nytt kapittel i forskrift om miljørettet helsevern, og integrering av krav om internkontroll også etter bestemmelsene om miljørettet helsevern til HMS-forskriften.

Kristiansand kommune har vurdert høringsdokumentets innhold i forhold til den hverdag som kommunenes miljørettede helsevern- og smitteverntjenester står i, og vil i hovedsak gi sin støtte til forslagene.

Det er imidlertid behov for å utdype dette noe:

Om risikokategoriseringen:

Kristiansand kommune støtter forslaget om å opprettholde kravet om særskilt godkjenning, meldeplikt og krav til internkontrollrutiner for luftskrubbere, kjøletårn og offentlig tilgjengelige boblebad, som representerer den største risiko for Legionellaspredning.

De øvrige innretninger som er omfattet av krav i dagens midlertidige forskrift, representerer en såpass beskjedne risiko at det er vanskelig å forsvare såpass omfattende krav til melding om oppstart, krav til vedlikehold og oppfølging og tilsyn som den nåværende midlertidige forskrift forutsetter.

Det er en utfordring i forhold til de svært mange installasjoner som kan gi oppvekst av Legionella og gi opphav til spredning via aerosoldannelse, å finne en god balanse mellom å iverksette tilstrekkelige tiltak i forhold til anlegg som gir stor risiko, og å unngå urimelige tunge og ressurskrevende tiltak ved installasjoner der risikoen for smittespredning er liten.

Kristiansand kommune er av den oppfatning at det foreliggende høringsforslag gir en akseptabel løsning på denne utfordringen.

Om bruk av tredjepartsvurdering:

Kristiansand kommune ser med stor interesse på forslaget om å innføre et krav om tredjepartsvurdering fra akkrediterte inspeksjonsorganer for installasjoner med meldeplikt.

Det er i utgangspunktet et fremmedelement i forhold til vanlig forvaltningspraksis å innføre et slikt privatfinansiert kontrollorgan, men det vises til en del paralleller i høringsnotatet.

Postadresse
Kristiansand kommune
Kommuneoverlegen
Serviceboks 417
4604 Kristiansand

Besøksadresse

Vår saksbehandler
Vegard Vigje
Telefon/Telefaks
38 07 54 35/

E-postadresse
vegard.vigje@kristiansand.kommune.no
Webadresse
<http://www.kristiansand.kommune.no/>
Foretaksregisteret
NO963296746

Ved å innføre et slikt krav løser man, på en etter vår vurdering elegant måte, det problem mange kommuner sliter med i forhold til kapasitet innen miljørettet helsevern til å gjennomføre inspeksjoner, godkjenninger og kontrolltiltak.

Tilsyns- og oppfølgingsansvaret kan ivaretas på en betydelig sikrere måte fra kommunens side ved en ordning med akkreditert inspeksjonsorgan som nødvendigvis vil måtte besitte den nødvendige spesialkompetanse innen dette fagområdet. Kostnadene knyttet til tilsyns- og godkjenningsarbeidet vil også i stor grad bli veltet over på virksomhetene selv, og ikke på et hardt presset kommunebudsjett med risiko for at viktige tilsynsoppgaver ikke blir prioritert så høyt som de burde.

Forslaget om akkreditert tredjepartsvurdering gjør det akseptabelt at tilsynsansvaret fortsatt skal ligge på kommunen. Alternativet til en slik ordning ville etter Kristiansand kommunes mening være å sentralisere tilsyns- og godkjenningsansvaret til en statlig faginstans som SFT eller Mattilsynet.

Vi forutsetter imidlertid at det er praktisk mulig å etablere slike akkrediterte inspeksjonsorganer innen rimelig tid. Det er svært begrenset med fagfolk innen VVS-bransjen som har den nødvendige kompetanse i dag, og det kan medføre et betydelig praktisk problem både for næringslivet og for det miljørettede helsevern i kommunene om lov- og forskriftsendringene er trådt i kraft uten at slike akkrediterte inspeksjonsorganer faktisk er opprettet og er tilgjengelige. Vår anbefaling er derfor at departementet gjennom en god dialog med de aktuelle bransjeorganer ser til at endringene innføres fra en dato som ligger tilstrekkelig langt frem i tid til at det kan være praktisk mulig å etterleve det nye regelverket.

Spesielt om boblebad og typegodkjenning:

Kristiansand kommune har forståelse for at luftskrubbere og kjøletårn er anlegg som i hovedsak bygges og etableres spesielt for den enkelte virksomhet, og at det derfor er rimelig å rette krav om meldeplikt og godkjenning kun til eier av virksomheten, og at det er lite relevant å kreve typegodkjenning fra leverandør.

Imidlertid reagerer vi på at ikke dette foreslås for boblebad. Riktignok er det slik at driften av boblebadet vil ha stor betydning for risikoen for Legionellaspredning, og kravet om meldeplikt og godkjenning bør derfor så absolutt rettes også mot eier av virksomheten. Boblebad er imidlertid i all hovedsak masseproduserte, og hvordan boblebadet er konstruert vil være av stor betydning for hvor lett eller vanskelig det er å lage gode rutiner for vedlikehold. For større virksomheter som hoteller/hotellkjeder, badeland og lignende er dette kanskje ikke så viktig, men en god del av de virksomheter som ønsker å etablere offentlig tilgjengelige boblebad er små, og kan forventes ha begrenset kompetanse på dette området, slik som utleiehytter, campingplasser og lignende.

Kristiansand kommune vil derfor anbefale departementet å innføre et krav om typegodkjenning av masseproduserte boblebad rettet også mot produsenter, importører og forhandlere av slike anlegg.

Et slikt krav om typegodkjenning vil ikke bare gi større sikkerhet for at gode løsninger velges i små virksomheter, men vil også gjøre det lettere for privatpersoner som ønsker å anskaffe boblebad for eget bruk å finne anlegg som gjør det enklest mulig å forebygge Legionellaspredning.

Om forebygging av Legionella i øvrige installasjoner via informasjonstiltak

Kristiansand kommune støtter i hovedsak høringens forslag om generelle krav til forebygging av Legionellaspredning fra slike anlegg i en ny § 14b i miljørettet helsevernloven. Det vises til at Nasjonalt folkehelseinstitutt utarbeider en ny veileder til bruk for kommunens miljørettede helsevern og smittevern, denne veilederen bør være tilgjengelig i god tid før lov- og forskriftsendringene trer i kraft.

Kristiansand kommune anser at det må kunne anses fornuftig å basere forebyggende tiltak i alle andre VVS-anlegg som har potensiale for aerosoldannelse på god og lett forståelig informasjon om hvilke tiltak de ansvarlige bør gjennomføre.

Kristiansand kommune ønsker imidlertid å understreke at dette stiller store krav til statlige fagorgan og de ulike aktuelle bransjeorganisasjoner gjennom et godt samarbeid å sørge for at denne informasjonen er god, relevant og lett tilgjengelig for alle aktuelle virksomheter, og for allmennheten.

En utfordring for kommunens miljørettede helsevern blir det å finne gode løsninger for rådgivning og oppfølging av det meget store antall anlegg der driftsansvarlige kan ha behov for veiledning, og særlig for å bidra til at borettslag og boligsameier, og eiere av skoler, idrettsanlegg, fontener med mer finner gode løsninger for sitt vedlikeholdsansvar. Vi ser at Kristiansand kommune vil møte et kapasitetsproblem i forhold til denne oppgaven, som vil kunne fortrenge innsatsen på andre områder.

Om integrering av IK-krav i HMS-forskriften

HOD ber i høringsdokumentet på høringsinstansenes syn på om alle de ulike internkontrollkrav som er hjemlet i regelverket for miljørettet helsevern kan integreres i HMS-forskriften. Denne er på forhånd hjemlet i flere lover, og forslaget er å også hjemle den i kommunehelsetjenesteloven.

Kristiansand kommune vil på det sterkeste anbefale en slik integrering. Det vil forenkle et på forhånd svært broket og uoversiktlig regelverk, og det er en utbredt erfaring at virksomheter, særlig mindre virksomheter, som har en plikt til å etablere internkontrollsystemer, ikke har tilstrekkelig kjennskap til dette regelverket. Ved å samle bestemmelsene i en forskrift kan dette problemet reduseres, og Kristiansand kommune vil oppfordre departementet til å se om man kan samordne regelverk også på andre områder.

Det vises til skepsis fra Arbeids- og integreringsdepartementet, som mener det kan bli vanskelig å integrere et stort antall kommuner i det eksisterende samarbeid mellom de ulike tilsynsorganer som har tilsynsansvar etter HMS-forskriften.

Vi ser at dette kan bli en utfordring, men ulempene med å finne en løsning på dette (f.eks med interkommunale samarbeid om miljørettet helsevern knyttet opp mot regionale arbeidstilsyn og mattilsyn) vil etter vår mening være til å leve med i forhold til de klare fordeler en slik samordning vil gi for virksomhetene som skal rette seg etter forskriften. Arbeidet med å finne gode løsninger på denne utfordringen vil i seg selv også kunne føre til bedre samarbeidsforhold mellom kommunene, arbeidstilsyn og mattilsyn, noe som i seg selv ville være svært positivt.

Med hilsen

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Vegard Vige
kommuneoverlege